

СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ
TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS
SODNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ
DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL
GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN
EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS
ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ
COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES
COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES
CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH
CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE
EIROPAS KOPIENU TIESA

EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS
AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA
IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ
HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN
TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH
TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS
CURTEA DE JUSTIȚIE A COMUNITĂȚILOR EUROPENE
SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV
SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI
EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN
EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL

Pers en Voorlichting

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 29/09

2 april 2009

Arrest van het Hof van Justitie in zaak C-431/07 P

Bougues SA, Bouygues Télécom SA / Commissie, Franse Republiek, Orange France SA, Société française du radiotéléphone - SFR

DE VERLAGING MET TERUGWERKENDE KRACHT VAN DE VERGOEDINGEN DIE ORANGE EN SFR VERSCHULDIGD WAREN VOOR DE UMTS-LICENTIES, VORMT GEEN STAATSSTEUN

Het Gerecht heeft geen blijk gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat de Commissie terecht heeft vastgesteld dat de maatregel waarbij de door Orange en SFR verschuldigde vergoedingen in overeenstemming werden gebracht met die welke Bouygues Télécom verschuldigd was, geen staatssteun vormde en niet in strijd was met het discriminatieverbod

In juli 2000 heeft de Franse regering een procedure tot het indienen van aanvragen voor de toekenning van vier licenties voor de invoering in Europees Frankrijk van mobiele draadloze communicatiesystemen (UMTS: Universal Mobile Telecommunications System) ingeleid.

Aangezien slechts twee dossiers waren ingediend en aanvaard, namelijk die van SFR en France Télécom, thans Orange, werd een aanvullende oproep tot het indienen van aanvragen gedaan, teneinde de niet toegekende licenties te kunnen uitreiken en een daadwerkelijke mededinging te waarborgen.

Zonder de aanvullende oproep tot het indienen van aanvragen af te wachten, werden de eerste twee licenties afgegeven aan SFR en Orange, tegen betaling van vergoedingen van in totaal 4,95 miljard EUR.

Na de aanvullende oproep tot het indienen van aanvragen, is op 3 december 2002 een derde UMTS-licentie toegekend, en wel aan Bouygues Télécom. Bij gebreke van andere aanvragers werd de vierde licentie niet toegekend.

Bovendien hebben de Franse autoriteiten bij besluiten van 3 december 2002, die respectievelijk betrekking hadden op SFR en Orange, met name de bepalingen inzake de vergoedingen voor de terbeschikkingstelling en het beheer van de frequenties gewijzigd, teneinde deze gelijk te trekken met die welke werden toegepast op Bouygues Télécom (20 jaar in plaats van 15 jaar, en een versoepeling van de financiële voorwaarden, te weten 619 miljoen EUR in plaats van 4,95 miljard, welk bedrag werd verhoogd met een percentage van de genereerde omzet).

In januari 2003 heeft Bouygues Télécom bij de Commissie een klacht ingediend die de toepassing met terugwerkende kracht van deze nieuwe voorwaarden op Orange en SFR aan de kaak stelt, aangezien deze voorwaarden volgens haar staatsteun vormden.

Bij beschikking van 20 juli 2004 heeft de Commissie de klacht van Bouygues Télécom afgewezen, op grond dat er geen bewijs was geleverd van een voordeel ten gunste van de andere twee exploitanten. Bovendien heeft zij vastgesteld dat de maatregelen waarbij de vergoedingen met elkaar in overeenstemming werden gebracht niet discriminerend waren en dat de Franse autoriteiten een uit het gemeenschapsrecht voortvloeiende verplichting hadden nageleefd.

Bouygues Télécom heeft tegen deze beschikking beroep ingesteld bij het Gerecht van eerste aanleg dat, bij arrest van 4 juli 2008, de geldigheid van de beschikking van de Commissie in wezen heeft bevestigd.

Bouygues Télécom heeft tegen dit arrest van het Gerecht hogere voorziening ingesteld bij het Hof van Justitie. Zij betoogt met name dat de licenties een marktwaarde hadden en dat de Staat door het bedrag van de vergoedingen te verlagen afstand heeft gedaan van een deel van haar schuldvordering en derhalve een selectief voordeel heeft toegekend ten gunste van Orange en SFR.

In zijn arrest van vandaag bevestigt het Hof in wezen het arrest van het Gerecht, aangezien het heeft geoordeeld dat de Franse autoriteiten, met de verlaging van het niveau van de vergoedingen die Orange en SFR verschuldigd waren voor de eerste UMTS-licenties, aan deze exploitanten geen staatssteun heeft toegekend in de zin van de communautaire regels inzake staatssteun.

Het Hof stelt om te beginnen vast dat de Franse autoriteiten hebben besloten om de licenties door middel van een procedure van vergelijkende selectie toe te kennen. Zoals het Gerecht heeft vastgesteld, was het enkel vanwege de gedeeltelijke mislukking van de eerste oproep tot het indienen van aanvragen, die niet toeliet een voldoende aantal licenties toe te kennen om een daadwerkelijke mededinging te waarborgen op de markt van telecommunicatiediensten, dat deze autoriteiten zich genoodzaakt zagen om andere inschrijvers te vinden.

Daarom was de afstand van de schuldvorderingen ten gevolge van de maatregel waarbij de door SFR en Orange verschuldigde UMTS-vergoedingen achteraf in overeenstemming werden gebracht met die welke aan Bouygues Télécom waren opgelegd, onvermijdelijk, gelet op de opzet van het stelsel van het telecommunicatierecht.

Eenzijds konden met deze oplossing de risico's worden verminderd van een te late lancering van de UMTS-diensten, aangezien zij kon verzekeren dat met ingang van 1 januari 2002, de datum van lancering van het UMTS-stelsel, ten minste twee licenties zouden zijn toegekend, zoals in het gemeenschapsrecht is voorzien.

Anderzijds kon met deze oplossing discriminatie tussen de drie exploitanten worden voorkomen, aangezien de vergoedingen juist met elkaar in overeenstemming werden gebracht om rekening te houden met de omstandigheid dat op het moment waarop de licentie aan Bouygues Télécom werd toegekend, geen van de drie exploitanten – door omstandigheden waarop zij geen invloed hadden – reeds tot de markt was toetreden, zodat hun situatie in feite vergelijkbaar was.

Hieruit volgt dat het Gerecht geen blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door te oordelen dat het afzien van staatsmiddelen niet als staatssteun kan worden gekarakteriseerd.

Ten slotte bevestigt het Hof dat het Gerecht geen blijk heeft gegeven van een onjuiste rechtsopvatting door tevens vast te stellen dat er geen sprake was van discriminatie aangezien de drie betrokken exploitanten zich in dezelfde situatie bevonden vanuit het oogpunt van de doelstelling van richtlijn 97/13,¹ te weten te waarborgen dat de exploitanten onder dezelfde voorwaarden tot de UMTS-markt toetreden.

Al heeft een licentie stellig een economische waarde, deze hangt af van het moment waarop elk van de betrokken exploitanten tot de markt is toetreden. Uit hetgeen het Gerecht heeft vastgesteld blijkt dat op het moment van toekenning van de licentie aan Bouygues Télécom, op 3 december 2002, Orange en SFR hun UMTS-diensten nog niet hadden kunnen lanceren en derhalve hun licenties nog niet konden exploiteren, en zulks om redenen waarop zij geen invloed hadden, te weten problemen die samenhangen met de UMTS-technologie en een voor de ontwikkeling ervan ongunstig economisch klimaat.

Bijgevolg kon de economische waarde van de aan Orange en SFR toegekende licenties niet, enkel vanwege het feit van hun eerdere afgifte, hoger zijn dan die van de aan Bouygues Télécom verstrekte licentie.

Mitsdien wordt de hogere voorziening van de groep Bouygues Télécom afgewezen.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

Beschikbare talen: DE, EN, ES, EL, FR, IT, NL, PT

De volledige tekst van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de internetpagina van het Hof

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=NL&Submit=rechercher&numaff=C-431/07>

P

vanaf ongeveer 12.00 uur.

Voor nadere informatie wende men zich tot de heer Stefaan Van der Jeught.

Tel: +352 4303 2170 Fax: +352 4303 2988

¹ Richtlijn 97/13/EG van het Europees Parlement en de Raad van 10 april 1997 betreffende een gemeenschappelijk kader voor algemene machtigingen en individuele vergunningen op het gebied van telecommunicatiediensten (PB L 117 blz. 15).